

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesületének hivatalos közlönye.

Szerkesztőiroda: Versecz, Laktanya-utca 1054. szám — ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden küldemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb írásbeli közlemények különben özv. Kirchner-né felvétel és rendelés iradáiban (az Andrássy-sétány és iskola-utca sarkán lévő Kádics-féle házban) is átvételnek.
Előfizetési díj: Negyedévre 1 frt. 25 kr. — Félévre 2 frt. 50 kr. — Egész évre 5 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Felelős szerkesztő: Perjessy Lajos.

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdetések és felszólamlások.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj legutóbban számítottak. — Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr. — A nyílt térben egy sor 10 kr. — A hirdetésekért kérjük pénteken délig beküldeni.

VI. évfolyam.

Vasárnap 1897. évi május 30-án.

22. szám.

Versecz 1897. május 27-én.

A megélhetés gondja folytonosan munkára, kitarásra ösztönözi az embert. Bizalommal, nagyobb reménnyel küzd, szenved az ember, hogy társadalmi létfentartását biztosító pozíciót teremtsen magának.

A mai társadalmi fogalmak szerint minden embernek maga iránt való legelső kötelessége az anyagiakban való előmenetelét munkálni, megélhetését biztosítani. És az emberiség saját jól felfogott érdekében buzgalommal igyekszik ezt megvalósítani, csak hogy az ember ezerféle módon mozdíja azt elő, mert arra nézve különféle módok és körülmények bírnak jelentékeny befolyással.

Innen van az, hogy sok ember nem csinál lelkiismeretes dolgot a megélhetés eszközeinek valogatásánál s gyakran olyan tettek elkövetésével sem riad vissza, melyeket becsületének árán, vagy annak legalább kockára tevésével vihet keresztül. Az ilyen emberek gondolatát a könnyelműség uralja s tetteiket későn vagy sohasem bánják meg. Arra nem gondolnak, az nem lebeg lelki szemük előtt, hogy a becsülettel szerzett fekete kenyér jobb, drágább s mindég édesebb annál a lucullusilag terített asztalnál, melynek minden darabjára a becsületesség vett árnyékot.

Azt senki sem fogja, senki sem tudja elvitatni, hogy a tisztességes megélhetést leginkább a szorgalom, takarékoság tiszta-

kezőség által biztosíthatjuk, s ha szorgalmasak, takarékosak és tisztakezűek vagyunk, remélhetjük, a mit csak a gondviselés adhat, nyújthat nekünk, a segédelmet, melylyel becsületes igyekezetünkben bennünket megsegít. A társadalom jobbjai pedig tárt karokkal zárnak bennünket abba a kasztba, a hol tisztességes megélhetésünket munkálhatjuk. Még akkor is, még abban az esetben is, ha a világ balitélete félremagyarázza törekvésünket, a rágalmozók epébe mártott nyelve kicsinylőleg teszi meg nyilatkozatát; megnyugvást találhatunk lelkiismeretünk tisztaságában, melyről midannyszor visszapattan az irigykedés, rágalom nyilvesszője s többször, mint nem, azt sebesíti meg, a ki elég vakmerő volt azt ellenünk irányítani.

Tapasztaljuk, hogy a becsületes munkást, a kötelességét buzgalommal, kitarással, szorgalommal teljesíteni igyekvőt s a ki a hamis keresettől elfordul, épen azok igyekeznek sárral dobálni, a kiknek arczáról egy elpalástolhatatlan érzés pirja sugárzik le s a kiknek a zsebében tisztességtelen uton összeharásolt pénz cseng. Azok járnak legtöbbször fölemelt fövel, azok igyekeznek sokat mutatni, azok tudják keresni a feltűnést, a kik pénzért vásárolják meg a rövidlátók becsülését, a kik élelmes kapzsisággal szaporítják azt a vagyont, melyből némelykor csak azért gyakorolják a humanizmust, hogy port hintsenek a világ szemébe s kierőszakolják annak becsülését.

A társadalom nem ritkán érdemtelten pazarolja becsülését, de többször megtörténik, hogy a felismert kapzsiságát nem

ítéli el szigorúan, mert az embert pénzeért, vagyonáért értékeli.

Magának a társadalomnak kellene igazságos bírónak lennie, a mely felismerné s megvédené a becsületes embert; elítelné, mocsoktalan köréből száműzné, a ki akár a szegény becsületes emberek tönkrejuttatásával, akár más tisztességtelen uton szerzett vagyonnal jog- és érdemtelenül dicsekszik.

A társadalomban egész raj van, a mely folytonosan bűnös spekulációkkal üzérkedik. Vannak, a kik előre feltett szándékkal bukának meg, hogy ezzel a bukással kereskedőket károsítsanak meg, lázítsák a becsületes szaktársak között óva, féltve őrzött bizalmat. Vannak, a kik olyan szándékkal vesznek kölcsönöket, hogy azokat sohasem fizetik vissza, azzal megkárosítsanak sokakat s megnehezítik a becsületes embereknek való kölcsönzést.

Szégypir fut végig a becsületes ember arcán, mikor a társadalom hitehagyottjainak e betegségére gondol és az érzelmek nyomasztó súlyától gyötörtlen s hájt fel, vajha eljönne egy jobb, egy szebb idő. Igen, a mikor a becsületesség, a szorgalom képezné a megélhetés legbiztosabb alapját, nem pedig a mások vagyona után való kapzsi sóvárgás. Csak ugy lehetséges, hogy a társadalom megzavart rendje, nyugalma visszazál s megnyeri csendességét, a mi hogy ugy legyen, minden becsületes ember szívéből kívánja.

Tárcza.

Egy magyar találmány.

(A Telefon Hirmondó.)

A legújabb idők korszakalkotó találmányai között, a melyek az emberi szellem diadalát hirdetik, előkelő sőt mondhatni domináló pozíciót foglalnak el a távolságok elenyésztesítését célzó: a vasut, a táviró, a telefon. Ezek érzetik áldásdús hasznukat legáltalánosabban és legközvetlenebbül az emberiséggel, s ezek váltak aránylag rövid idő alatt legnépszerűbbé.

A vasut, a táviró, a telefon azok a találmányok, a melyeknek köszönhetjük azt, hogy ez a forgalom: távolság, lényegesen vesztett jelentőségéből. A keleti expressz vonat rövid órák alatt száguld át Európán, a kábel táviró szinte hihetetlenül rövid idő alatt közvetíti telegramjainkat Amerikába, vagy Ausztrália számára s csak néhány hét kérdése, hogy megnyílják a budapest-berlini telefon vonal.

Es csodálatos az, hogy az emberek a 19. századnak ezeket a nagy vívmányait mennyire gondolkodás nélkül használják. A luxus vonat utasa nem is tudja elképzelni, hogy valaha volt utazás „gyors” kocsin is, a Budapestről telefonon bécsi barátjával diskuráló pedig bizonyára nem gondol arra, hogy egy évtizeddel ezelőtt még nem volt meg az a szál drót, a melyen

olyan szépen beszélgethetünk a bécsiakkal. S egyik sem gondolja meg, hogy mennyi fejtörésbe, mennyi munkába került az, míg egy-egy zseni megajándékozhatta embertársait a vasutal, a táviróval, a telefontal.

De éppen az a körülmény, hogy a publikum hamar megszokta a használatukat, bizonyítja azt, hogy mennyire életszükségletet pótolnak.

Igy van Budapest közönsége a telefon ikertestvérevel, a Telefon Hirmondóval ezel a világon egyedül álló magyar találmánnyal is. Robida és Bellamy irtak fantasztikus regényekben valami olyan csodáról, a mely muzsikál, meg felolvasásokat tart az előfizetőnek, a kinek a szobájába ennek a drótjait bevezetik. De ezek az igazán élénk fantáziával megáldott írók is csak a 20. század regényének hitték e csoda megvalósítását. S ime, itt Budapestben, a sokáig barbárnak tartott Magyarország fővárosában akad egy magyar ember, Edison méltó tanítványa, Puskás Tivadar, a ki-nem törődve a gúnyolódókkal és szkeptikusokkal, még a 19. században megvalósította ezt a csodát. Alig egy pár esztendeje, hogy Puskás emberei a beszélő újság első sodronyait kifeszítették a főváros utcáin s ma már minden uri család lakásának falán ott függ a Hirmondó két kagylója és az előfizetők száma meghaladja a 6000-et. A budapesti közönségnek pedig, a melynek valószínű életszükségletévé lett, annyira megszokta

a Telefon Hirmondót, mintha a telefon hangmegosztásának elve mindig ismeretes lett volna. Megszokta a publicum annyira, hogy ma már fölöslegesnek találja dicsérni s legfeljebb a kritizálásra keres alkalmat.

Az a hír azonban emócióba hozta a fővárosiakat is, hogy a Telefon Hirmondó nem kisebb dologra készül, mint a vidékre való kiterjeszkedésre. Igen, e magyar vállalat intézősége komolyan foglalkozik azzal a tervvel, hogy hálózatát összekapcsolja a vidék nagyobb városaival s ezzel országos vállalattá alakuljon át. Kísérletek is történtek már ez irányban s Arad és Szeged lakói végighallgatták a Telefon Hirmondó egy-egy hangversenyét. Hogy ezek a kísérletek milyen fényesen sikerültek, annak illusztrálására álljon itt a következő néhány sor, a mely a kísérletek után egy vidéki lapban jelent meg: „A kitünően sikerült próba felejthetetlen lesz az előtt a társaság előtt, a mely közel két óra hosszat állott igézete alatt a modern találmányok legmeglepőbb és legbámulatosabbának: a Telefon Hirmondónak. Oly tisztán hallottuk az opera előadását és a hangversenyt, hogy ezel szemben a „nil admirari” elve megszűnik. Ezt meg kellett csodálnunk.”

Ilyen lelkesedéssel fogadják a vidékiek annak a hírt, hogy a Telefon Hirmondót hozzájuk elvezetik.

A kísérletek után most már bizonyos, hogy a Hirmondó, a mint Budapestben 612 kilométer

NAPI HIREK.

Személyi hírek. L o b m a y e r István szegedi kir. főügyész, e hét elején több napon át a fehértemplomi kir. ügyészséget s a fogházat vizsgálta meg, s a tapasztaltak felett meleg elismerését nyilvánította ki Dr. Perjéssy Mihály kir. ügyész előtt. Csütörtökön városunkba érkezett a főügyész, megvizsgálta a kir. járásbíró fogházát, látogatást tett Pálffy főispánnál, s Kovacsics járásbíró, Dr. Zemplényi, Seemayer bírák s többek kalauzolása mellett megnézve városunk nevezetességeit az esti vónattal Temesvárra utazott. Tegnap Paszt Vilmos törvényszéki elnök vizsgálta meg a helybeli kir. járásbíróházat.

Isteni tisztelet. A mai vasárnapon május 30-án d. e. 11 órakor lesz az utolsó magyar ájtatosság, este 6 órakor német májusi ájtatosság; az utolsó német májusi ájtatosság holnap hétfőn május 31-én esti 6 órakor tartatik meg. Junius hó 6-án mint pünkösöd-elsőnapján reggel 7 és 9 órakor reggeli mise, 10 órakor ünnepi sz. beszéd és abbatialis nagymise, délután 3 órakor ünnepi vecsernye tartatik; junius hó 7-én mint pünkösöd-másodnapján ünnepi rendes istentisztelet és 11 órakor magyar sz. beszéd és szent mise lesz.

A helybeli református egyházközség ma vasárnap május 30-án délután 3 órakor az állami főreáliskola rajztermében isteni tiszteletet tart; melyre a híveket ez uton is meghívja az egyház gondnoksága.

Déschán alispán ismert ügye nagy feltűnést keltett az egész vármegyében. Arról folyt a beszéd mindenfelé a társaságokban. Pro és contra sokféle véleményt hangoztatnak. A vizsgálat eredményét nagy érdeklődéssel várja a közönség.

Halálozás. Breit Károly nagy népszerűségnek örvendő tekintélyes verseczi polgár, élete 53-ik évében a múlt Csütörtökön elhunyt s tegnapelőtt délután 5 órakor nagy részvét mellett temettetett el. — Áldás és béke poraira.

Hittani vizsgálatok. A f. 1896/97 iskolaév rom. kath. hittanvizsgálatai junius hó 2-án a községi elemi iskolákban és a polgári leányiskolában, junius hó 4-én a külső községi elemi iskolában tartatnak meg.

Városunk törvényhatósági bizottsága. folyó évi május hó 31-én holnap d. e. 9 órakor rendkívüli közgyűlést tart a melynek tárgysorozata a következő. 1) A szervezési szabályrendelet módosítása. 2) Matheics Döme és társai th. b. tagoknak beadványa a fehértemplomi utcában készítenő asphal macadam burkolat szélessége tárgyában. 3) Két tag kiküldése a versecz-lugos-marosillyei h. é. vasuti igazgatósági tanácsába.

A főreáliskola segélyező egyesülete e hó 27-én délelőtt 10 órakor az intézet rajztermében

hosszú vezetéken 6300 előfizetőnek igényeit tudja kiszolgálni, úgy képes lesz több — az ország nagyobb városaiba elfutó — vezetéket kielégíteni. A kérdés technikailag meg van oldva.

Nem olyan kicsiny dolog az, ha a Budapestben kimondott szó, az itt elhangzott zene, egyszerre csendül meg az ország minden részében. Minden új oszlop, a mely továbbra viszi a Hirmondó sodronyat, egy-egy újabb közvetítője lesz a magyar művelődésnek. Terjeszti a magyar szót, magyar zenét.

A vidék értelmisége rá is jött már arra, hogy a közhasznú vállalat anyagi hasznát és értelmi fellendülését fogja előmozdítani. A vidék együtt fog élni Budapesttel, mert a nagy események, a melyeknek híré a Telefon Hirmondó sodronyai szétviszik, egyszerre keltenek majd hatást a fővárosban és a távoli részeken.

Kiváló szolgálatokat tehet a Hirmondó, ha valamely téves hír dementálásáról lesz szó. Kezére járhat a hatóságoknak büntények felderítésénél, bűnösök kézrekerítésénél. A büntények részleteiről, tettesek személy leírásával általa értesül leghamarabb a közönség és segédkezet nyújthat a rend őreinek.

Tény az is, hogy gyakran egyesek, vagy vállalatok nagy veszteségei kerülhetnek el az által, hogy az ország minden részében egyszerre kap hiteles értesülést mindenki. Általánosan ismeretes dolog, hogy a vidéken csak nagyobb czégek vagy egyes spekulánsok kapnak Budapestről üzleti, főleg tőzsdéi ügyekben távirati értesüléseket. A jól értesült spekulánsok azután igyekeznek a közönséget kihasználni. Az sem ritka eset, hogy a vidéki üzletember budapesti megbízottja spekulációnak esik áldozatul. Ezeket a bajokat mind orvosolja a Telefon Hirmondó.

tartotta meg előkészítő közgyűlését. A meghívásra most többen jelentek meg. Ott láttuk a város részéről Weifert K. főjegyzőt, Dr. Haag Aladár ügyvédet, a népiskolák igazgatóját Boiger Károlyt Höschl F. Teubel ny. századost Weitner A. takarékpénztári igazgatót Braichler Nándort, Hammerschmidt Karolyt Jankovits, Vezenkovits, Dragics, Adler Gerő és Sparger egyfajtagokat. A hölgyvilágot képviselte a minden nemes czélért lelkesülő Kirchner Amalia úrhölgy, A közgyűlés ideiglenes elnöknek megválasztotta Buday József, főreáliskolai igazgatót ideiglenes jegyző Varga K. főreáliskolai tanárt. Az ideiglenes elnök beszédjében üdvözölte a megjelent tagokat, kifejtette az egyesület czélját. Azután Takács Gy. főreáliskolai tanár felolvasta az általa szerkesztett alapszabályokat, a melyek egyes pontjainál élénk eszmecsere fejlődött ki, a melyben több tag vett részt, különösen Weifert K. főjegyző és Dr. Haag Aladár ügyvéd tettek igen praktikus módosítványokat, a melyeket a közgyűlés el is fogadott. Miután a közgyűlés a felolvasott alapszabályokat elfogadta, elhatározta, hogy ezeket megerősítés végett a nm. ministeriumnak felterjeszti. Ha pedig a megerősített alapszabályok leérkeznek, lesz az alakuló közgyűlés és a tisztviselők megválasztása, a melyben bizonyára a nagyérdemű közönség tömegesen fog résztvenni.

Árvíz városunkban. Kedden éjjel úgy tizenegyóra tájban a harangok rémes kongása verte fel az alvókat. Az első pillanatban mindenki arra gondolt hogy valahol nagy tűz van, azonban világosság az ég egyik tájékán sem mutatkozott. Az emberek futkostak erre-arra, derék tűzoltóink vész kürtölése hallatszott az utcákon s csak később töltötte be a megélenkült utcákat az a rémes hír, hogy a Mesiczpatak megáradt s a város szerb részét elöntötte az ár. Az az nap délutáni felhőszakadás annyira elárasztotta a szomszédos utcákat s a hidakat, melyeknek nyílása nem tudta a hömpölygő árt keresztül bocsátani, ostromolta ellepte, úgy hogy attól kellett félni: elsodorja az összes hidakat a rohanó víztömeg. Az Alexi templomnál, az evangélikus templom mellett, az Atkary utcánál a hidakat hömpölygő ár vette körül, életveszélyes volt azokat megközelíteni, s mindenütt nagy mennyiségű iszapot rakott le az ár. Szalay városi főmérnök Mazsary Bernátsky tüzoltó főparancsnok, és Stillmunga rendőralkapitánnyal egyetemben azonnal a helyszínen termett, megvizsgálták a hidakat s a veszélyesebb helyeket s intézkedtek, hogy a hidak a kíváncsi népségtől elzárassanak. Később a katonaság is kivonult, minden egyes hidhoz két-két őrszem lett felállítva s egy czirkáló őrszám gondoskodott a folytonos összeköttetésről. A felkelő nap a Mesics tájékán mindenütt piszkos sárga vízzel s iszappal találkozott,

Ennek segélyével egy időben és pedig a távirati utnál is sokkal gyorsabban értesülnek budapestiek és vidékiek mindarról, a mi az üzlet, kereskedelem körébe vág, legyen az termény, érték, vagy vállalat, a melynek részvényei a budapesti, esetleg külföldi tőzsdéken jegyeztek.

A Telefon Hirmondó kiterjeszkedéséről a napi sajtó örvendetes fejlődése is várható. A közönség fokozott érdeklődéssel fogja várni azt a hírlapot, a mely részletes tájékoztatást nyújt azokról az eseményekről, a melyekről a Hirmondó rövid távirati stílusban előadott híre alapján már értesült. Főleg a vidéki lapoknak lesz jó a szerkesztőségükbe bevezető beszélő újság. Ettől fogják kapni leggyorsabb tudósításaikat.

És mennyi előttünk eddig még ismeretlen szórakozásban lesz része a vidékieknek ezentúl. Kemény téli időkben, mikor gyakran a vasuti összeköttetés is megszakad, a Hirmondó sodronya lesz az egyetlen szál, a mely e félreeső várost a világhoz köti. De ez aztán hatalmas szál lesz. Mi mindent fog ez magával vinni. Nappal pontosan megállapított napirend szerint beosztott hasznos és érdekes híreket, este pedig operaházi előadásokat. Igen, az ország egyetlen dalmű színháza, a budapesti operaház, ez időtől kezdve decentralizálódik. De nemcsak a klasszikus operazenét, hanem esetről-esetre a népszínház könnyed operettjeit is elviszika a Hirmondó vezetékei s e két színház premierjeit a vidék ugyanakkor fogja élvezni, a mikor Budapest. Színházi előadásokon kívül meg katonazenében, cigánymuzsikában és egyszer-mászor házi hangversenyekben is gyönyörködhetnek az előfizetők, ez utóbbiakon a főváros első művésznői, művészei és írói közvetlenül a Telefon Hirmondó hallgatói számára énekelnek, zenélnék, vagy legújabb műveiket olvassák fel.

a hidak többé-kevésbé megrongálva, a partok beomolva, a patak partján épült házak falai alamosva. A város alsó végén a földeket az ár elborította, szerencsére reggelig a vízszin annyira lepadt, hogy a gataji vasuti hid alatt a Mesics töltésén eszközölt két átvágáson a földeket elárasztó vizet a Mesicsbe bele lehetett vezetni. Ezelőtt tizennégy évvel volt hasonló árvíz városunkban s szerencse a szerencsétlenségben, hogy jelenleg nem történt emberéletben kár, mint akkor a hid leszakadásánál. A hidak nyílásai ugyan jelenleg is kicsinyeknek bizonyultak s nagyon üdvös dolog volna azokat teljesen átalakítani az esetleges veszélyek elkerülése végett, azonban mindamellett jól tartották magukat egyiknek sem esett valami komolyabb baja. A legnagyobb baj az volt, hogy éjjel, váratlanul jött az ár, s a lakosság fejvesztetten állt kezdetben. A víz gyorsan le is apadt, úgy hogy reggelre alig két méteres volt a Mesics medrében. Ideje volna a Mesicset aként szabályozni, hogy a városon kívül jönné, mert így még a város egyszer valami nagyobb veszélynek lesz kitéve, s akkor azután késő lesz orvoslásra gondolni.

Fegyelmi vizsgálat. Ifkovits Lajost, versecz város bagatell bíróságához beosztott városi irnokot, a mult Pénteken hivatalától felfüggesztették. Bélyegsikkasztás miatt tétetett ellene feljelentés. A megejtett házkutatás alkalmával nagyobb mennyiségű bűnjelt (1895-96 évi akta) találtak lakasan.

Velence Verseczen. Nem volt elég a keddi éjjeli Mesics áradás, szerdán és tegnap jött ismét egy olyan felhőszakadás, hogy az Urbáni, Kaszárnya, háromszög és csatorna utcákat egész szélességében ellepte a víz, s a közlekedés ezeken az utcákon teljesen lehetetlenné vált több órán keresztül. Hasonló sorsban részesült a városház-, kudriczi- és viziutca is, mindenütt fél méter magas víz hömpölygött az utcákon. Az európai hírnévre vergődött Galombos csatornából több helyen az utcákon, házakban felszínre tört a víz — szóval csónakázni lehetett ismét az utcákon. Mint halljuk a kaszárnya utcabeli lakók között mozgalom indult meg egy csónakázó egylet megalakítása végett. Mi részünkről csak üdvözölhetjük a mozgalmat, mely hivatala lesz a város azon a részén a közlekedést fentartani addig is míg valahára eldül a csatornázási ügy. (Szerkesztő úr kérem, talán jó lenne egy propellerről is gondoskodni, isten bizony kifizeti az is magát, mert míg a csatornázást véghez viszik azokban az utcákban, addig a dedunokám is öreg ember lesz. Szedőgyerek.)

A Fehértemplom utca aszfaltozása. Érdekes dolog foglalkoztatja jelenleg városunk közönségét. Az aszfaltozási bizottság kedden szótöbbséggel elhatározta, hogy a Fehértemplom utca a Mesics utcától a vámházig hat méter

Mindezeket az előnyöket nagy mértékben fogja észrevehetővé tenni a riadójel. Sok kísérletezés után a Hirmondó műszaki osztályának sikerült kitalálni egy olyan jelző készüléket, a mivel a szerkesztőség figyelmeztetheti a publikumot egy-egy nagyobb fontosságú eseményre, a miről épen akkor ad hírt a beszélő újság. Szükséges volt ez azért, mert a közönség nem ülhet szakadatlanul a Telefon Hirmondó kagylóinál s így talán éppen azt mulasztaná el a nap történetéből, a mi a legfontosabb. A riadójelet használja fel a vállalat a pontos idő jelzésére is. Reggel 9, délelőtt 12 és este 7 órakor mindig megszólal a riadójel éles hangja és tizedmásod persznyi pontossággal tudatja a meteorológiai intézet által megállapított időpontot. Ez az intézkedés elejét fogja venni annak a régi mizeriának, hogy az órák mindenütt más-kép és pontatlanul járnak.

Hasznos és szórakoztató tehát egyaránt a Telefon Hirmondó, a miről úgy hisszük nem sokára lesz alkalma meggyőződni a vidék közönségének. És ha az országban szerzte kiépül a Hirmondó hatalmas halózata, ez ismét oly dolog lesz, a melyre a külföld előtt (a hol eféle még sehol sincs) büszkén hivatkozhatunk, mint rohamos haladásunk egy erős bizonyítékára. Nincs is mar messze az az idő, a mikor a vidék is egészen természetesen fogja találni, hogy az egy központban elhangzott felolvasást vagy zenét az ország legkülönbözőbb részeiben egyszerre ezren halgathassák. A Telefon Hirmondó is arra a sorra fog jutni, a mire a többi nagy korszakos találmány: a vasut, a táviró és a telefon, megszokják és nélkülözhetlenné válik.

P. Magyar Elek.

Vendéglő átvétel.

Van szerencsém Versecz és vidéke nagyérdemű közönségének becses tudomására hozni, hogy

a „Hemberger-féle vendéglőt“

az **esztergályos** utczában számadási feltétellel átvettem, s a téres és csinos kerti helyiség megnyitásának napját legközelebb hirdetni fogom.

Hét elegánsan berendezett **vendégszoba, nagy istállók, szinek** és **szép fedett tekepálya** áll a nagyérdemű közönség rendelkezésére.

Hemberger Bálint ur **saját termésű kitünő borainak** valamint a Weifert J. M. jó hírnevű

Pancsovai sörének

és **Dreher-féle palaczkörnek** kimérésével tisztelt vendégeimet teljesen ki tudom elégíteni.

Olcsó és jó házikoszt bérletben, helyben és házon kívül.

Nagyérdemű **vendégeimnek** minden időben saját **fogatom** áll rendelkezésükre, a vasuti állomáshoz és onnan be a városba. Elvállalok vidéki **fuvarozást** is.

Jó konyhaért, figyelmes kiszolgálásért, olcsó árakért sok évi vendéglői szolgálatom kezeskedik.

Magamat és üzletemet a nagyérdemű közönség szíves pártfogásába ajánlva maradtam

Versecz, 1897. május 22-én

Wischatzky Sándor.

Kirchner J. E. özvegyének

Verseczen saját házában

41 év óta fennálló, gőzerővel működő s a legújabb rendszerű gépekkel felszerelt

könyvnyomdája

ajánlja magát mindennemű nyomtatványok úgy mint:

újságok, különféle művek, röpiratok,

árjegyzékek, számlák, étlapok, látogatójegyek,

eljegyzési kártyák, czimlapok, bál meghívók,

gyászjelentések, valamint czimkéek, árújegyek,

arany, bronz vagy szini előállítására

Elvállal továbbá körözvények, gyászjelentések, tabellák készítését minden hazai nyelven, s a legjutányosabb árak mellett.

A felvételi iroda, és könyvkereskedés mely az Andrássy-sétatár és az iskola-úteza sarkán lévő Kádits-féle házában van elhelyezve, elvállal mindennemű megrendelést az összes bel- és külföldi hírlapokra, regényekre, divatlapokra és minden e szakba vágó dolgokra.

Ugyanott kaphatók minden fajta irodai szerek a legnagyobb választékban s a legjutányosabb árakon.

A XXXVIII. évfolyammal bíró első verseczi német lap, a „Werschetzer Gebirgsbote“ és „Délvidék“ szerkesztősége és kiadóhivatala számára a hirdetések, felszólamlások és levelek a felvételi irodában is elfogadtatnak.

Mindennemű nyomtatványok a jegyzői irodák részére.

Hirdetmény.

A himlőoltásról szóló 1887. évi XXII. t. cz. alapján minden szülő, gyám és egyáltalában az, kire gyermek gondozás bízva van, köteles, a mennyiben a gyermek a valódi himlő betegségen át nem esett, azt annak első évében himlő ellen beoltatnia.

Az összes 1896. évben és 1897. évi márczius hó 1-ig született gyermekeknek beoltása f. évi június hó 1-től bezárolag június hó 15-ig terjedő időközben minden napon d. u. 3—4 óráig a városház nagy termében fog eszközölni.

A fekete himlőnek Magyarország több vidékén való járványszerű fellépése folytán az oltási kényszerről szóló törvény határozmányai különös szigorral fognak végrehajtatni, miért is 1—50 frt. pénzbüntetés terhe alatt felhivatnak valamennyi szülők, gyámok és gyermekgondozók, hogy a fennírt időben született gyermeiket a fent kitett időben beoltattassák, s 8 nappal azután a siker ellenőrzése céljából a fent említett helyiségbe behozassák, vagy pedig az esetleg már megtörtént sikeres beoltásról valamely magánorvos bizonyítványát az oltó bizottságnak benyujtsák.

Rendőrkapitányság Verseczen, 1897. évi május hó 11-én.

Stillmungs,
rendőralkapitány.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves házi-szer ellentáll az idő megpróbáltatásnak, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik köszvénynél, csúznál, tagszagatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi-szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerertárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbetejű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter ezéjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AG. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT.

Buziás

elsőrangú gyógyfürdő.

Fürdőidény:

Május 15-től október 1-ig.

Világhírű lápfürdők és aczélforrások

hasonló a Spaa, Pyrmont, Schwalbach és pyrawarthy aczélforrásokkal, kitűnő meleg és hideg vasaczélfürdőivel, mór- és ásványfürdőkkel, tükörfürdővel és uszodával. **Hideg-viz-gyógyintézet és massage.** — **Ivókura** kitűnő eredménnyel **vérszegénység,** idült gyomor- és bélhurut, homok-, kö- és vesebaj, méh- és hüvelyhurut, vérzési rendellenességeknél, magtalanság, idegbetegség, bujakor, csúz, köszvény és fejfájásoknál stb.

Buziás gyógyfürdő, vasuti állomás. — Pazar villamos világítás a 80 holdnyi évszázados parkban. — **Katona zenekar.** — **Elsőrendű konyha és kávéházi italok.** — A fürdőn állandó hírneves nőgyógyász van. — Mérsékelt árak. — Ismertetésekkel kívánatra ingyen és készségesen szolgál a

Fürdőigazgatóság Buziáson, a hova a szobamegrendelések küldetni kéretnek.

Alapított 1858.

Budapesti Szivattyu- és Gépgyár Részvény-Társaság

(ezelőtt WALSER FERENCZ)

BUDAPESTEN, VI. ker., Külsőváci-ut 45. sz.

Szövegnyelv: SZIVATTYUGYÁR BUDAPEST.

GYART:

mindenféle gőzgépet, Schmidt-féle forrgőzmotorokat (10% szénmegtakarítás), petroleum- és benzin-motorokat. Keretfűrészeket, körfűrészeket és csertöröket. Gőzkazánokat, előmelegítőket, tartányokat. Hidakat és egyéb vasszerkezeteket. Mindenféle **szivattyukat** gőz-, szij-, és kézi hajtásra valamint villamos üzemre. Artézi kuttelépítményeket vasból. Tűzfecskendőket és vízszállítókat, tüztöltőségi felszerelési tárgyakat. Köztisztasági szereket, öntöző-kocsikat, sárkaparó és seprőgépeket, hőekéket és uthengereket. Egészségügyi szereket, mint gőzfertőtlenítő készülékeket és teljes fertőtlenítő telepeket, póczegődör tisztító készülékeket. Vas- és érczöntvényeket, harangokat. Keményöntésű aczélfelületű tüzrostélyokat egyenes és kigyóalakban, valamint polygon rostélyokat.

LÉTESIT: vízműveket, csatornázásokat, vízvezeték és légszeszberendezéseket, központi fűtéseket.

Árjegyzékek és költségvetések ingyen és bérmentve küldetnek.

A M. KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK Vezérügynöksége

Budapest, Váci-körut 32. sz. a.

Ajánlja a m. kir. államvasutak gépgyárában készült gőzeséplógarnitúráit, ipari czélokra alkalmas »Compound« lokomobiljait, teljesen vasból készült szalmakazalozó gépeit, gőz-kukoriczamorzsolót, Stibor-féle körfűrészeit, kaszáló- és aratógépeit,

továbbá **SACK-féle ekéit, vetőgépeit, boronáit és egyéb gazdasági gépeit.**

A Fairbanks-féle mérleggyár kizárólagos képviselője. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE, BUDAPEST, ALKOTMÁNY-UTCZA 31.

Kizárólagos magyarországi
képviselője

az eredeti

Vermorel-féle

„ECLAIR”

francia gyártmányu

peronospora

permetezőknek.

Ar darabonként 21 forint csomagolással.

Az előrelátható tömeges tavaszi megrendelésekből kifolyólag — késések elkerülése céljából — kérjük különösen az „ECLAIR” permetező megrendeléseket előjegyzés végett mielőbb hozzánk juttatni.

Hosszu évek tapasztalata után bebizonyult, hogy e permetezőgép határozottan a legkitűnőbb és tartóságánál fogva a legolcsóbb permetezőgép is, mely eddig minden versenyen az első díjat nyerte el.

Rézgálicz 30 frt mmja. la Jegeczes „AZURIN” 1.25 frt kgrja. Raffiahánes 48 kr. klgrja.

A Kirchner-féle könyvnyomda tulajdona s nyomása. Versecz.

Melléklet a „Délvidék“ május hó 30-án megjelent 22-ik számához.

szélességben lesz asphalt-macadam burkolattal ellátva, a többi része az utcának pedig a leendő asphalt járdaig kövezve lenne. Ezt a Fehérmegyer utcai lakosság megára nézve sérelmesnek találta, mert annak idején a közgyűlés nyolcz méter szélességben rendelte el az asphaltozást, kérvényt intézett tehát a városi tanácshoz a nyolcz méter szélesség betartása végett. Szerdán tárgyalta az ügyet az építészeti bizottság és itt szótöbbséggel a nyolcz méter szélesség győzött, s ennek értelmében meg is kezdődött városunk legszebb utcáján az asphaltozási munka. Amde ezzel nincs vége a dolognak. Nem hiába közelg a városi képviselőválasztás, a legtöbb városatyá törekszik a saját emberi szemében nagyra tartani — több képviselő tehát rendkívüli közgyűlést kért, mert nekik nem nyolcz, hanem hat méter asphaltozás kell. Hétfőn lesz a rendkívüli közgyűlés megtartva — reméljük, lesz városatyáinkban annyi belátás, hogy városunk legszebb utcáját nem fogják pártérdek miatt elrontani.

A belgrádi dalárda a helybeli szerb dalárda közreműködésével a jövő Csötörkőn hangversenyt rendez a „Gluckmann“-féle vígadóban.

Bűnügyek. Szuba Todor réthelyi szolgálegény gazdájától sok mindenfélét ellopván, megszokott Koróztetik. Hock Károly verseczi kolodus híres legény. Vaknak téteti magát pedig jól lát. Városunkban is sok lopást követett el. De Zychifalvát, Mődost és sok délvidéki várost szerencsétlenül látogatásával, a csendőrség a múlt napokban elfogta. Három törvényszék érdeklődik viselt dolgai iránt. — Összeégett gyermekek. Müller Miklós német sztamorai szatócs egy és fél éves gyermeke a múlt napokban úgy megforrta magát az anyja által nagyobb mennyiségben főzött fekete kávéban, hogy pár óra múlva kiszendvedt. — Gyujtó-gatás. Pasznyu Miklós dézsánfalvi lakos — ki különféle büntettek miatt már több esztendő ut Vaczott, és Illaván — letartoztatták, mert azzal van vádolva, hogy ő gyujtotta fel boszszúból Gyka Elemér takarmányát.

Innen, onnan. Új ügyész. Ő Felsője a király, dr. Langer Jenő szombathelyi alügyész nevezte ki kikindai kir. ügyészé. — Az állomási harangjelzések beszüntetése. Újból figyelmiztetetik az utazó közönség, hogy Magyarországon a vasuti állomásokon a haranggal való jelzésadás május hó 31-ével végleg megszűnik és a közönség a vonatokba való beszállásra június 1-től kezdve kikialtás által fog, esetleg kézi csengetyű használata mellett, felhivatni. — Krassó-Szörény megye pár nap előtt tartott közgyűlésén Bredicean Koriolán román ügyvéd kifogásolja, hogy a gimnáziumban nem tanítják a román nyelvet, noha ezt a miniszteri rendelet megengedi, Litsek alispán elmondta, hogy az első és második osztályban tanítják, a román nyelvet. Jabakffy főispán kijelentette, hogy a magyar állam nem intoleráns a nemzetiségekkel, csak azt követeli, a mi a magyar államé. Főolvasnak Radu püspök átiratát, melyben kijelenti, hogy úgy az egyház mint a haza érdekében akar működni. Megyei főjegyzőnek Avrameszku Pachomil drt választottak meg egyhangulag. A közgyűlés elhatározta, hogy az összes megyei utakat 321 ezer forinttal helyreállítja. — Honvédszobor-leleplezés Gyertyámoson. A Gyertyámoson 1848. évi november 3-án eset honvédek emlékének megőrkítésére Gyertyámoson felállított emlékkő leleplezése pünkösd hétfőn, június 7-én megy végbe hazafias ünnepek között. Az ünnepély tárgysorozata a következő: 1. A gyertyámosi rom. kath. templomban 1897. évi június hó 7-én délelőtt 10 órakor istentisztelet. 2. Kivonulás a temetőbe az emlékkőhöz. 3. „Hymnus“, éneklék a népiskolai tanulók. 4. Ünnepi beszéd, tartja Walzer Andras. 5. Az emlékkő beszentelése. 6. Az emlékkő megkoszoruzása. 7. Német emlékbeszéd, tartja Rusz J. 8. „Szózat“, szavalja Tullius József. 9. Az emlékkő átadása Gyertyámosi község előjáróságának Schuldner József által. 10. „Szózat“, éneklék a népiskolai tanulók. Az ünnepély befejezése után a gyertyámosi nagy vendéglőben tartsas-ebéd, este pedig táncvigalom lesz, melynek tiszta jövedelmét az emlékkő fentartási alap javára fordítják. — Új vasut a délvidéken. A magyar délkeleti h. é. vasut részvény-társaság engedélyt nyert a versecz-gattajai vonalnak Gattajától Lugoson keresztül Marosillyéig leendő kiépítésére.

Jegyző vizsgák voltak a múlt Kedden Temesvárott. Az eredmény teljesen kielégítőnek mondható, a mennyiben tíz jelölt közül nyolcz tette le a vizsgát még pedig: Sztolniczki Károly (Soósd), Deutsch József. (Denta), Homolay Albert

(Szakálháza), Adler Zsigmond (T.-Száros), Beszina Miklós (N.-Sztamora), Mattheidesz Géza (T.-Vukovár), Stefanovits István (Ulma), Olchváry György (Uj-Arad).

Alaposság. Nem régiben a „Reform“ egy éles vezércikkben szörnyűségeken kikelt a villamosvilágítás ellen, s többek közt azt írta, hogy Ujvidéken a villamvilágítást rossznak, hasznavehetetlennek találták s vissza mentek az Auer-féle gázvilágításra. A „Gebirgsbote“ vasárnapi számában azután több polgár leleplezi a „Reform“ ezen bombaszját. A nevezett városban soha nem volt még villamvilágítás, ott gázzal világítanak, tehát nem is beszélhetnek ott a villamvilágításról. Úgy látszik a „Reform“ tudósítója is holmi Alborák Sebők-féle alak, vagy pedig maga Alborák gyártja ezeket a híreket. Legközelebb valószínűleg azt fogjuk olvasni a „Reform“-ban, hogy az államvasutak lövonatokká lettek átalakítva, vagy hogy a verseczi csatornák már kétszáz év óta acethylén gázzal vannak kivilágítva. Oh Alborák, Alborák!

Munka kínálás és munkaszervezés ingyenes közvetítése. A temesvári kereskedelmi és iparkamara az érdekelt kereskedő és iparos köröket figyelmessé teszi arra, hogy a „Magántisztviselő Lapja“ a „Magyar kereskedelmi utazó“ és a „Magyar kereskedők lapja“ azon dicséretes eljárást követik, hogy a szakmabeli állásokra vonatkozó — s állás keresletet vagy kínálatot tartalmazó hirdetményeket díjtalanul közlik s ezzel ügyösolván a kereskedő és gyáros főnökök és érdekelt alkalmazottaikra nézve egyaránt hasznos helyközvetítő szerepet töltenek be.

Verseczi viccz.

A minap egy társaságban bemutatnak egymásnak két uriembert.

— Szervus Ferkó! Hát nem emlékszel reám, hisz együtt szolgáltunk Boszniában!

— Dehogynem édes Pistám, de hisz azóta sem találkoztunk, mióta Boszniából visszajöttünk. Hol voltál azóta?

— Verseczen vagyok tizenhat éve.

— Micsoda? Hisz én is azóta vagyok itt, s nem találkoztunk

— Igazán? Hát ugyan hol a pokolban van a lakásod?

— A kaszárnya utcában a páratlan házzámu oldalán.

— Hja az már más — én is ott lakom, de a páros házzámu oldalán!

Irodalom.

Látta már a „Vasárnapi Lapok“-at? Ha nem látta, kérjen belőle mutatványszámot. A „Vasárnapi Lapok“, melyet Beniczky Bajza Lenke a legnépszerűbb regényíró, Prém József tanár, ki rövid időközben két pályadíjat nyert színműveivel és Miskolczi Henrik, a világlátni újságíró szerkesztettek, ma egyike Magyarországon a legértelmesebb és legizgalmasabb szépirodalmi hetilapjának. A „Vasárnapi Lapok“ eredeti magyar úgy tartalmában, mint képeiben. A „Vasárnapi Lapok“-ba minden számottevő költő és író dolgozik, a képei a legelső műintézetben készülnek. Egy próbaszám mindenkin meggyőződött arról. A „Vasárnapi Lapok“ előfizetési ára egész évre 8 frt., félévre 4 frt., negyedévre 2 frt. Tanítók, jegyzők és lelkeskedő kedvezményes áron kapják, ha a kiadóhivatalhoz, Budapest, IV. Ujvilág utca 25. szám alá fordulnak.

Ki a gavalér? A ki az óráját nem huzza fel hogy ne kopjék; a ki az i fölé pontumot nem teszi, hogy a ténája ne fogyjon; a ki a nyakán a szemöcsöt ingomb helyett használja; a ki székre nem ül, hogy a nadrágja ne kopjék; a ki az elszált szivarfűstöt újra visszaszítja; a ki a Dunát azért uszsa át, hogy a Lánchidon a 2 krt ne fizesse; a ki a saját haját maga vágja, hogy borbélynak ne fizessen; mind kiváló gavalér azzal a tanítóval szemben, a ki a Benedek Elek Nemzeti Iskoláját még meg nem rendelte. Ezt a bevezetést tréfának szántuk, de valóságnak is elkel, mert soha még igazabb lelkesedéssel, nagyobb kitartással és szebb eredménnyel lap a tanítók és tanárok érdekét nem szolgálta, mint a Nemzeti Iskola. Éppen ezért a legmelegebben ajánljuk olvasóink figyelmébe (Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII. Rottenbiller-utca 5/a. Előfizetési ára egész évre 4 frt.).

Közgazdaság.

A trieszti általános biztosító-társaság (Assicurazioni Generali) f. évi április hó 12-én tartott 65-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1896. évi mérlegek. Az előttünk fekvő igen terjedelmes zárszámadás 60 oldalra terjed és mint minden évben úgy az idén is számos rend-

kívül érdekes statisztikai adatokat tartalmaz. Ezen jelentésből látjuk, hogy a központi igazgatóság a napirend előtt szomorú kötelességnek felelt meg, midőn elhunyt, felejtethet, érdeműs magyarországi képviselőjéről **Rott Józsefről** következőképen emlékezett meg kegyeletteljesen: „**Rott József** budapesti képviselőségünk főnöke, legelőkelőbb munkatársunk, ki kora ifjúsága óta felülmulhatlan buzgalommal szentelte teljes tevékenységét és szellemének kiváló adományait a társaság érdekeinek, a múlt év végén súlyos betegségnek esett áldozatul. **Rott József**, elhunyt kartársunk emlékét mindig tiszteletben fogjuk tartani és Önök bizonyosan csatlakoznak mély gyászunkhoz és ennek ünnepies kifejezést is fognak adni.“

Az évi jelentésből látjuk, hogy az **életbiztosítási osztály díjtartaléka** 1896. évi december 31-én 3,682.783 frt 61 krral 48,914.760 frt 37 krra emelkedett. Az ugyanakkor érvényben volt életbiztosítási tőke összegek 189,549.380 frt 95 krt tettek ki, míg az év folyamán bevett díjak 7,887.184 frt 57 krra rugtak.

A tűz- és szállítvány-biztosítási ágakban a díj- és illeték-bevétel 11,660.231 frt 19 kr. volt; miből 4,694.768 frt 19 kr. viszontbiztosításra fordított, úgy, hogy e tiszta díjbevétele 6,965.463 frtra rugott, mely összegből 3,315.461 forint 39 kr. mint díjtartalék minden tehertől menten, a jövő évre vitetett át. A jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege 31,896.255 frt 27 krra emelkedett.

Károkért a társaság 1896-ban 9,890.288 frt 74 krt folyósított. Ehhez hozzáadva, az előbbi években teljesített kárfizetéseket a társaság alapítása óta károk fejében 291,247.887 frt 35 krrnyi igen tekintélyes összeget fizetett ki. Ebből a kártérítési összegből **házaikra 54,452.856 frt 37 kr.** esik mely összeget a társaság **166.000 káresetben** fizetett ki.

A nyereségtartalékok közül, melyek összesen 6,554.104 frt 64 krra rugnak, különösen kiemelendők: az alapszabályszerinti **nyereségtartalék**, mely 2,625.000 frtot tesz ki, az **érték-papírok árfolyamigadozása** és fedezetére alakított tartalék, mely dacára annak, hogy e célra egy **500.000 forintos külön tartalék** áll fenn, az évi nyereségből kihalott 280.000 forinttal **3,849.104 frt 64 krra** emeltetett fel és továbbá a 80.000 frtra rugó **kétes követelések tartaléka**. Ezeket kivül fennáll még egy **120.000 frtot** kitevő **külön alap**, melynek az a rendeltetése, hogy az életbiztosítási osztályban a kamatláb esetleges csökkenését kiegyenlítse.

A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek első rangu értékekben vannak elhelyezve az ideai átutalások folytán 61,051.211 frt 83 krról 66,174.010 frt 30 krra emelkedtek. Ezen értékek közül **több mint 18 millió magyar értékre esik**. Ezen alkalommal felemlendendők tartjuk, hogy a **csász. és kir. felségs uralkodó család magán és alapítványi uradalmának Magyar-, Cseh- és Morvaországban levő összes épületei, leltári készletei és terményei, valamint gyárjai tűz ellen a trieszti általános biztosító társaságnál (Assicurazioni Generalinál) és a természetmenyek jég ellen az Assicurazioni Generali leányintézeténél, a Magyar jég és viszontbiztosító részvénytársaságnál** hosszú időre lettek biztosítva.

Szerkesztői levelezés.

A K. K.-nek Kalocsa. A kicsi szerkesztő kollégával a levél vétele óta nem lehet beszélni. Ábrándozik s folytonosan a „Tubi“ notát dudolgatja.

S—r Fehérmegyer. Az „öreg“ a diszkidiást, s „mester“-ét folyton emlegette, s a leghizelgőbben nyilatkozott mindenfélét. „For ever“!

K. K. Temesvár. Az illető neve Péter Sándor vezetője az oraviczi takarékpénztár kubini fiókintézetének. Több sikerült zenemű jelent meg tőle. A megzenésített „Mi Atyánk“-ot (ocsenás) Zmejánovits püspöknek ajánlotta. A múlt Vasárnap nyujtották át a püspöknek, ki meleg szavakban mondott érte köszönetet.

Nyiltér.

Henneberg-selyem csakis akkor valódi, ha közvetlen gyárából rendelik — fekete, fehér és színes 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — sima, csikos, koczkazott, mintázott, damaszolt s. a. t. (mint egy 240 különböző minőség és 2000 mintázatban s. a. t.) a megrendelt arukat, **postabér és vámmentesen** a hához szállítva valamint mintákat postafordultával küldenek **Henneberg G. (cs. és k. udvari szállító) selyemgyára Zürichben.** Svájcba czimzett levelekre 10 kros, és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek.

TRIESTI ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ-TÁRSASÁG

ASSICURAZIONI GENERALI Nyeresség-

esztesség-számla az A mérleghez. Elemi biztosítási ág 1896.

BEVÉTEL.

KIADÁS.	forint		kr.		forint	kr.		forint	kr.		forint	kr.	
I. Kárterhek (a kárfelvételi költségekkel együtt):													
1. Tűzbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	276064	32											
2. Szállítmánybiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	998876	53											
3. Jégbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	17	09											
4. Balesetbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	73971	62			383829	56							
II. Üzleti kiadások (levonva a viszontbiztosítók terítmenyeit):													
1. Szervezési költségek (a folyó számlán teljesen törlesztve)	27721	70											
2. Jutalékok	82204	69											
3. Folyó igazgatási költségek	821208	93			1671135	32							
4. Adók és illetékek					521433	79							
III. Leírások és egyéb kiadások:													
1. Leírások kettős követelésekre	2513	44											
2. Egyéb kiadások: Járulékok és kamat a hivatalnokok ellátási penztárába	70851	45			73194	89							
IV. Tartalék függő károkra:													
1. Tűzbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	407413	74											
2. Szállítványbiztosítás, levonva a viszontbizt. részét	402937	98											
3. Jégbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	501	—			810852	72							
V. A biztosítási alapok állása a számadási év végén:													
1. Díjtartalék	2955475	85											
a) Tűzbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	359585	51			3315061	39							
b) Szállítványbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	1312500	—											
2. Tökésített nyereségtartalék	1035660	44											
3. Értékpapírok arfolyamtartaléka	40000	—			2388160	44							
4. Kettős követelések tartaléka					147491	84							
VII. A biztosítási alapok állása a számadási év végén:													
1. Díjtartalék	2955475	85											
a) Tűzbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	359585	51			3315061	39							
b) Szállítványbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	1312500	—											
2. Tökésített nyereségtartalék	1035660	44											
3. Értékpapírok arfolyamtartaléka	40000	—			2388160	44							
4. Kettős követelések tartaléka					147491	84							
VIII. Évi üzleti nyereség					829178	76							
Összesen					18590310	71							

Nyeresség- és veszteség-számla a B mérleghez. — Életbiztosítási ág. (1896).

KIADÁS.	forint		kr.		forint	kr.		forint	kr.		forint	kr.	
I. Fedéles biztosítások és járadékok fizetése:													
1. Halálesetre szóló és vegyes biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	2763800	03											
2. Elhalálozásra szóló biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	593428	04											
3. Járadékfizetések	144160	35			3501688	42							
II. Fizetések visszavásárolt könyvekért, levonva a viszontbiztosítók részét					848740	29							
III. Osztalék-fizetések biztosítottaknak					136122	09							
IV. Üzleti kiadások (levonva a viszontbiztosítók terítmenyeit):													
1. Szervezési költségek (a folyó számlán teljesen törlesztve)	38174	94											
2. Származási költségek	879069	22											
3. Folyó igazgatási ügyek	571053	72											
4. Behajtási jutalékok	150784	85											
5. Orvosi költségek	6024	42			1199887	15							
6. Adók és illetékek					86109	23							
V. Leírások és egyéb kiadások: Leírások kettős követelésekre és ingatlanra					7288	11							
VI. Függő károk tartaléka:													
1. Halálesetre szóló és vegyes biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	325472	50											
2. Elhalálozásra szóló és vegyes biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	176318	02											
3. Járadékfizetések	4609	38			106100	30							
VII. A biztosítási alapok állása a számadási év végén:													
1. Díjtartalék													
a) Halálesetre szóló és vegyes bizt. lev. a viszontbiztosítók részét	40.713.009,93												
b) Elhalálozásra szóló és vegyes bizt. lev. a viszontbiztosítók részét	4.612.967,12												
c) Járadékfizetések	1.431.362,44												
2. Díjtartalék					4678939	59							
a) Halálesetre szóló és vegyes bizt., levonva a viszontbizt. részét	1.880.564,90												
b) Elhalálozásra szóló és vegyes bizt., levonva a viszontbiztosítók részét	126.255,98				2006	20							
3. Külön tartalék a kamatláb esetleges hanyatlásának kiegyenlítésére	120000	—											
4. Tökésített nyereségtartalék	1312500	—											
5. Értékpapírok arfolyamtartaléka és kiegészítő tartalék	253444	20											
6. Kettős követelések tartaléka	40000	—											
7. A biztosítottak osztalékállapja	620286	83			5111091	40							
VIII. Évi üzleti nyereség					627698	23							
Összesen					6083325	25							

Az ASSICURAZIONI GENERALI vagyonállása 1896. december 31-én.

Folyó szám	A tétel neve	A		B		Összesen		Folyó szám	A tétel neve	A		B		Összesen	
		forint	kr.	forint	kr.	forint	kr.			forint	kr.	forint	kr.	forint	kr.
1	A részvényesek adósságlevelei a tőke be nem fizetett részéről	1837500	—	1837500	—	3675000	—	1	Alaptőke	2625000	—	2625000	—	5250000	—
2	Ingatlan bírtok	—	—	4657000	—	4657000	—	2	Tökésített nyereségtartalék	1312500	—	1312500	—	2625000	—
3	a) Városi ingatlanok	—	—	—	—	5657000	—	3	a) Tartalékállap az értékpapírok arfolyam ingadozásainak fedezésére	105660	44	2033444	20	3099044	64
4	b) Mezőgazdasági bírtokok	1277000	—	—	—	1277000	—	4	b) Kiegészítő tartalék	—	—	50000	—	50000	—
5	Gardasági termények	136155	11	—	—	136155	11	5	Tartalékállap kettős követelések fedezésére	40000	—	40000	—	80000	—
6	a) Építész által álló intézeti ház Pragában	—	—	92509	91	92509	91	6	Díjtartalék a folyó biztosításokra	3315061	39	—	—	3315061	39
7	b) Építész által álló intézeti ház Milanóban	—	—	1564	72	1564	72	7	a) A mérlegen	—	—	4678939	49	4678939	49
8	Kölcsönök a társaság elvett költségeire	—	—	5690988	18	5690988	18	8	b) A mérlegen	—	—	2006820	88	2006820	88
9	Kamatok	80000	—	501659	45	581659	45	9	c) Külön alap a kamatláb esetleges hanyatlásának kiegyenlítésére	—	—	120000	—	120000	—
10	Alap- és más értékpapírok	207501	60	—	—	207501	60	10	Tartalék függőben lévő kárizetésekre	—	—	—	—	—	—
11	Folyó kamatok	4128756	08	4092580	18	4504356	26	11	a) A mérlegen	810852	72	—	—	810852	72
12	Váltak a társaságban	128024	93	257407	14	385432	07	12	b) A mérlegen	—	—	506100	30	506100	30
13	Rendelkezésre álló penz	16938	26	—	—	16938	26	13	A hivatalnokok ellátási penztárána vagyon	767613	86	—	—	767613	86
14	Kölcsönök értékpapírokra	—	—	3187659	85	3187659	85	14	Jelzáloghitelek	—	—	620386	83	620386	83
15	Alap- és más értékpapírok	4128756	08	4092580	18	4504356	26	15	A viszontbiztosítók számláján	—	—	—	—	—	—
16	Folyó kamatok	128024	93	257407	14	385432	07	16	Egyenleg az intézet fiókjainak számláján	1092734	10	55881	44	1148615	54
17	Váltak a társaságban	16938	26	—	—	16938	26	17	Egyenleg az A mérleg folyó számláján	44127	40	—	—	44127	40
18	Rendelkezésre álló penz	80000	—	501659	45	581659	45	18	Hitelezők különböző címeken	—	—	551146	17	551146	17
19	Kölcsönök értékpapírokra	207501	60	—	—	207501	60	19	Betétel készesség és biztosíték gyanánt	294056	35	55145	21	349201	57
20	Alap- és más értékpapírok	4128756	08	4092580	18	4504356	26	20	Gidoni alapítvány	172076	30	1831393	55	3553471	85
21	Folyó kamatok	128024	93	257407	14	385432	07	21	Girard alapítvány	5213	74	—	—	5213	74
22	Váltak a társaságban	16938	26	—	—	16938	26	22	Goldschmid alapítvány	4977	50	—	—	4977	50
23	Rendelkezésre álló penz	80000	—	501659	45	581659	45	23	Pesso Jozsef alapítvány	3000	—	—	—	3000	—
24	Kölcsönök értékpapírokra	207501	60	—	—	207501	60	24	Calabi R. alapítvány	3000	—	—	—	3000	—
25	Alap- és más értékpapírok	4128756	08	4092580	18	4504356	26	25	a) Nyereség előírás (A mérleg)	—	—	1060,86	—	1060,86	—
26	Folyó kamatok	128024	93	257407	14	385432	07	26	b) Nyereség az évi üzletből	—	—	829.178,76	—	829.178,76	—
27	Váltak a társaságban	16938	26	—	—	16938	26	27	Összesen	1891113	42	50673761	81	78584874	73
28	Rendelkezésre álló penz	80000	—	501659	45	581659	45	28	A jövő években lejárandó tűzbiztosítási díjak	—	—	3180625,27	—	3180625,27	—
29	Kölcsönök értékpapírokra	207501	60	—	—	207501	60	29							
30	Alap- és más értékpapírok	4128756	08	4092580	18	4504356	26	30							
31	Folyó kamatok	128024	93	257407	14	385432	07	31							
32	V														